

Wat de dochter plakt, ruimt de moeder op

Gemeenten doen zaken met affiche-opruimer die vervuult

Het rommelt in de wereld van illegaal geplakte affiches. Een bedrijf dat zulke affiches opruimt verdiende geld door zelf 'wildplak' aan te brengen.

Door ERIC VAN DEN BERG

AMSTERDAM, 25 MAART. Op de 'voor-foto's' zijn groezelige elektriciteitshuisjes ondergeplakt met verlopen posters. Op de 'na-foto's' hangen de posters strak in een lijstje en zijn de huisjes schoongemaakt. Wat de brochure van Bizon Mediagroep niet vermeldt, is dat de posters op de voor-foto's veelal zijn opgehangen door Reality Outdoor, een dochteronderneming van Bizon.

Bizon Mediagroep, ooit zelf begonnen als Amsterdams wildplakbedrijf, opereert sinds 1996 op diverse plaatsen in Nederland volgens een vast stramien: het bedrijf biedt gemeenten aan om delen van de openbare ruimte vrij te houden van zogenoemde wildplak en graffiti en verlangt in ruil daarvoor dat het op diezelfde plaatsen kosteloos lijstjes kan aanbrenge die als reclamedrager dienen. Deze verhuurt het bedrijf aan derden.

Door een belang te hebben in zowel de illegale als de legale buitenreclame kon Bizon Mediagroep geld verdienen aan beide. Ook diende de vervuiling die het bedrijf zelf creëerde als middel om gemeentes te overtuigen van de noodzaak van samenwerking.

Remko van der Klis, mede-eigenaar van Reality Outdoor, hield de werkwijze van moederbedrijf Bizon lange tijd geheim. Nu spreekt hij zich erover uit. Van der Klis is in een zakelijk conflict verwikkeld met Bizon. Bizon wil zijn aandelen in dochter Reality verkopen aan een derde partij. Van der Klis maakt daar om statutaire redenen bezwaar tegen. Van der Klis zegt echter dat hij met het doorbreken van de stilte „wil handelen in het belang van Reality”. Documentatie van de Kamer van Koophandel bevestigt dat Bizon, dan wel de eigenaren, al jarenlang een belang

hebben in Reality Outdoor. Tot juni 2009 ging het zelfs om een meerderheidsbelang.

Bizon doet naar eigen zeggen inmiddels met 65 gemeenten zaken. Bizon licht haar werkwijze uitgebreid toe op de eigen website. „Vervuilde objecten worden schoongemaakt, geverfd en voorzien van Bizon A0-frames”, zo valt daar te lezen. „Het resultaat? Volgende nette ruimte voor buitenreclame en een zichtbaar schonere stad.”

Op veel plaatsen speelt Bizon inmiddels een rol van betekenis in de bestrijding van wildplak. Zo is het bedrijf al sinds 2001 een vaste partner van de gemeente Hilversum. Die noemt samenwerking

'Ons wildplak-belang is geen geheim'

Bizon-eigenaar Moerkerk

met Bizon op haar website „onontbeerlijk in de strijd tegen wildplakkerij”.

Het Amsterdamse stadsdeel Geuzenveld-Slotermeer werkt ook samen met Bizon. „Het was een troep onder onze viaducten”, aldus een woordvoerder. „Nu is dat allemaal opgeruimd door Bizon.”

Wat het stadsdeel echter niet wist, is dat die viaducten eerder waren volgeplakt werden door het dochterbedrijf van Bizon, Reality. In Hilversum waren de twee zelfs tegelijkertijd actief. Zo hing Reality in 2008 delen van de stad vol met een postercampagne van telecoomaanbieder Tele2.

Bizon heeft vergelijkbare contracten met nutsondernemingen, zoals de netbeheerders van elektriciteitsbedrijven en KPN. Op de tienduizenden transformatorhuisjes van netbeheerder Enexis mag Bizon bijvoorbeeld reclame ophangen. In ruil daarvoor moet Bizon een deel van die kastjes schoonhouden. Volgens Van der Klis gebeurde dat vaak door middel van een telefoontje. „We kregen te horen waar we niet mochten plakken.”

Wildplak is verboden, maar omdat alleen op heterdaad betrapte wildplakkers veroordeeld kunnen worden, is het moeilijk voor de politie om er tegen op te treden. Alleen al in Amsterdam koste het opruimen ervan de stad in 2008 meer dan een ton. De wildplaksector is elk jaar goed voor enkele miljoenen aan omzet.

Volgen Bizon is het geen geheim dat hun bedrijf belangen in de wildplak heeft. „We hebben daar nooit geheimzinnig over gedaan”, zegt eigenaar Hans Moerkerk. Daar denken de partners van het bedrijf echter anders over. „Ik sta versteld”, zegt Jan Bakker, woordvoerder van Enexis. „Als dit blijkt te kloppen, gaat de directie zeker even het contract tegen het licht houden. Het lijkt mij absoluut niet kies als men elders zelf wildplak”, aldus Bakker. Ook de gemeente Hilversum is verrast. „Dat Bizon een belang zou hebben in Reality is ons niet bekend”, laat een woordvoerder per e-mail weten.

Moerkerk beschuldigt Van der Klis van een poging tot chantage. „Wij hebben een voorstel gedaan aan de gemeente Amsterdam om de stad helemaal vrij te maken van wildplak”, zegt Moerkerk. „Zij zien hun brood door ons bedreigd, daarom hangen ze dit nu aan de grote klok.” Volgens Moerkerk diende het belang van Bizon in Reality om de wildplak „om te buigen naar legale affichage”.

„Je krijgt een stad amper schoon als je wildplak niet probeert te sturen”, schrijft Moerkerk in een reactie, die dit een „strategische keuze” noemt. Bizon wil zich nu echter ontdoen van het belang in Reality Outdoor om wildplak beter te kunnen bestrijden.

In de hoofdstad zijn inmiddels diverse plakzuilen en lijstjes van het bedrijf vernield door onbekenden. Kleine affiches met de tekst 'Gedachten kun je altijd vrij parkeren' ontsieren sinds enige dagen de reclamedragers. De ruiten bij het kantoor van Bizon werden maandagnacht ingegooid. „Dat komt allemaal uit hetzelfde kamp”, aldus Moerkerk.